

Gazeta Ardealului

ZIAR COTIDIAN NAȚIONAL INDEPENDENT.

Redacția și administrația: Bul. Regina Maria 21. — Abonamentul pe 1 an L. 200, pe 1/2 de an L. 100, pe 3 luni L. 60

Confuziile dlui Vaida Voevod.

D. Vaida Voevod, fruntaș politic al Ardealului; d. Vaida Voevod luptător naționalist, pe vremuri și fost prim ministru al țării timp de câteva luni de zile îndurerate și penibile; d. Vaida Voevod conducător de seamă al partidului regionalist transilvănean, a făcut într'un interviu, de care am vorbit și în numărul nostru de ieri toate confuziunile pe care putea să le facă un amator de confuzii generoase, cu privire la niște termeni puși la dispozițiunea d-sale de către actuala situație națională.

Termenii erau aceștia: autonomie, democratism, descentralizare, regionalism. Termenii aceștia s'au oferit dlui Vaida Voevod cu toată noțiunea lor precisă și cu tot conținutul lor exact, astfel cum acești termeni înțeleg să se ofere spiritului limbei românești și oamenilor destul de culti și de inteligenți ca să aibă un uzagiu complex al cuvântului și al expresiunii.

Bănuim ce ar fi făcut cu acești termeni și cu semnificația lor precisă în limba noastră, niște oameni cărora exercițiul de îndelungată aplecare asupra cărților, le dă posibilitatea de a storce noțiunilor, sensul lor adevărat, până la detaliu și până la nuanță. Dacă bănuim ce ar fi făcut acei oameni suntem însă siguri de aceea ce a făcut d. Vaida Voevod.

Dsa a luat termenii ce i-se ofereau cu atâta grație și i-a amestecat cu bucurie între ei.

A amestecat cu satisfacțiune d. Vaida acei termeni; i-a silit să dea naștere la toate confuziunile posibile; a încălțit pe unii cu ceilalți până la a-i degrada să-și piardă sensul și accepțiunea lor de cuvânt românesc adevărat.

Astfel d. Vaida a reușit să spue, în activitatea sa de confuziune neîntreruptă, că a fi partizan al ideii de descentralizare este să fii separatist și că democratismul adevărat este acela care urmărește ideea de perfectă autonomie.

Ardealul, deci, nu ar putea după părerea dlui Vaida să fie democrat de cât numai atuncea când ar fi autonomist, partizan al ideii de regionalism și admirator al unui separatism ce i-ar da putință să trăiască mai îndepărtat de statul român

de cât pe vremea celui mai sângeros terorism maghiar.

Cu alte cuvinte după părerea dlui Vaida, Ardealul nu ar fi democrat și românesc de cât atuncea când ar fi național, anarchic și doritor de revoluție.

Din fericire însă ideea aceasta a dlui Vaida Voevod nu este și aceea a Ardealului, după cum ideile Ardealului, au onoarea să nu fie ale dlui Vaida Voevod.

Ardealul, reprezentat prin marile sale mase populare, poate să nu știe precis aceea ce este democratismul și aceea ce înseamnă ideea de descentralizare.

Marile mase ale Ardealului știu însă foarte bine aceea ce este dragostea de țară, și sacrificiile enorme ce au fost făcute pentru realizarea idealului național, ideal ce nici un român nu admite să fie prăvălit dela nălțimea lui de către confuziunile dlui Vaida Voevod.

Ardealul voește mai bine să creadă că d. Vaida Voevod, să face vinovat de asemenea confuzii, pentru că dsa nu cunoaște bine termenii și pentru că dsa nu cunoaște bine limba; Ardealul preferă să creadă că d. Vaida Voevod confundă democrația cu separatismul pentru că nu are obișnuința exprimării și uzagiul acelei operații intelectuale delicate ce constă în a face deosebirea între expresiuni și între termeni.

Ardealul judecă și crede astfel pentru că i-ar veni foarte greu să creadă că d. Vaida greșește și confundă din lipsă de patriotism și dintr'un sentiment de admirație, pentru un timp de mult trecut.

Ardealul care iubește pe toți fiii săi pentru că toți sunt ai națiunii, dorește mai bine fii mai puțin inteligenți și mai simpli, dar mai patrioți, de cât fii cu mentalități susceptibile de ori ce confuzie, gata să frizeze cea mai condamnată lipsă de patriotism.

D. Titulescu despre atitudinea bancherilor din Paris.

Paris. — D. Titulescu, ministru de finanțe al României, intervievat de ziarul «Oeuvre» a declarat referitor la cursul leului care a fost scos de pe cota oficială, că atitudinea bancherilor, cari se ocupă cu schimburile era contrară hotărârilor luate în conferința, pe care a avut-o cu ei referitor la această chestiune. D. Titulescu a convenit cu ei ca leul să fie cotate până la un punct definitiv a regimului schimburilor la București.

(Prin fir special.)

O lecție.

Ruperea tratatelor dintre liberali și dintre partidul regionalist transilvănean a avut ca rezultat să aducă încă odată în discuție marea greșală ce se face și imoralitatea politică ce se săvârșeste, atuncea când grupări politice absolut deosebite, din punctul de vedere al principiilor, caută să se apropie între ele, numai din motivul urât și meschin de a face rău unui al treilea partid.

Ruptura dintre liberali și partidul național român s'a făcut spre satisfacțiunea generală și această ruptură trebuie să fie pentru noi o lecție din care să scoatem toată învățătura ce se ascunde în năuntrul ei și să știm cum să înțelegem și cum să ne orientăm în viitor.

În momentele de față situațiunea generală internă și externă este aceeași care era și cu luni de zile înapoi.

Țara profită de toate ocaziile ca să-și exprime mulțumirea ei față de reformele ce au fost votate. Acuma, ca și cu luni de zile în urmă, țara nu pierde nici o ocaziune ca să și formuleze mulțumirea față de un mod de conducere ce a realizat marea chestiune agrară și a întronat liniștea și ordinea.

Streinătatea, la rândul ei, privește, astfel după cum a făcut și până acuma, cu deosebită satisfacție puternica organizare românească cum și energia cu care statul român a știut să se poarte în toate împrejurările ce au avut legătură strânsă cu politica internă.

Cu toată satisfacțiunea țării și cu toată satisfacțiunea streinătății, totuși, partidele avide de putere au căutat să stabilească o apropiere și o coaliție cu scopul de a aduce la cârmă un nou guvern.

Țara a contemplat uimită această rușinoasă încercare de a se provoca o criză ministerială dictată numai de interese personale.

Opiniunea publică și presa independentă au blamat în mod sângeros această tendință de a se fabrica desordine și anarhie, în niște momente când avem nevoie de liniște, mai mult ca ori când și aceasta cu atât mai mult cu cât încercarea vinovată venea din partea unui partid, cel puțin pentru un moment slab ca popularitate și din partea unei grupări politice ce și-a vădit imensa-i neputință, atuncea când a avut prilejul să exercite prerogativele puterii.

Trecuta guvernare liberală a lăsat o dureroasă amintire, iar guvernarea partidului național român un suvenir în care comicul se împreună grațios cu o nuanță de ridicol.

Nici nu se mai poate vorbi în istoria politică a țării despre această ciudată guvernare fără un sentiment de veselie generală.

Astfel fiind era natural deci ca țara să aștepte cu nerăbdare terminarea visului urât provocat de ultimile tratative politice dintre liberali și naționaliști.

Acele tratative s'au terminat în desonoare și rușine, probând încă o dată mai mult că împrecherile interesate și fără bază solidă și națională nu pot să fie socotite de cât ca niște tentative monstruoase și imorale de care, ne place să credem, că viața noastră publică nu se va mai resimți în viitor.

A fost o lecție grea ce ni s'a dat și de care trebuie să ne folosim.

Partidele politice trebuiesc să se folosească de aceasta lecție în sensul că ele se cuvine să primească ideea de colaborare cu alte partide, atuncea numai când această idee ar fi necesară, cu singura condiție ca să se urmărească prin apropiere un ideal, în ori ce caz un scop nobil, și aceasta între colectivități politice cu vederi comune și cu principii de natură să nu se escludă între ele.

O nouă bancă de emisiune.

(Prin fir special.)

București. — Banca națională persistând în refuzul său de a acorda statului împrumutul de 500 milioane, reacțiunea guvernului nu va întârzia să se producă.

Ni se afirmă din cercuri autorizate că d. general Averescu, președintele consiliului, a avut în aceasta privință mai multe întrevederi cu d. Take Ionescu și cu d. Argetoianu. Intențiunea primului ministru este de a răspunde la refuzul Băncii naționale prin crearea unei noi bănci de emisiune. Sediul acestei bănci ar fi în Ardeal iar privilegiul ce i s'ar acorda de a emite hârtie monedă ar privi toate teritoriile alipite.

Membrii guvernului asigură că conducerea noii bănci ar fi încredințată unui consiliu de administrație compus din așa fel în cât să fie ferit de orice preocupări politice.

Un apel al „Asociației pentru cultura poporului român“.

Evenimentul cel mai strălucit din trecutul românesc, care a luminat conștiința noastră națională în bezna veacurilor trecute, ca un fulger în noaptea întunecoasă, a fost, fără îndoială, intrarea triumfală a lui Mihai-Viteazul în Alba Iulia ca cel dintâi domn al tuturor românilor.

Această intrare triumfală s'a întâmplat în ziua de 1 Noembrie st. n. 1599, adică în ziua tuturor Sfinților romano-catolici. Episcopul romano-catolic din Alba-Iulia, Náprágyi, fostul cancelar al principelui Andrei Báthori i-a trimis înainte cheile cetății, iar când marele voevod Mihai se apropia de „poarta Sf. George“ i-a ieșit înainte cu o ceată aleasă de preoți, îmbrăcați în toată parada bisericească, binecuvântându-l și dorindu-i domnie lungă, curată și plină de biruințe nesfârșite.

Domnul călăria pe un mândru cal sârbesc de culoare albă, frumoasă și înaintea lui erau purtați de frâu alți opt cai cu șele și frâne arate și argintuite. El însuși era îmbrăcat într-o manta albă de mătase cu fire de aur țesute prin ea și mai purtând și o tunică de aceeași materie. Șoimi de aur, semnele familiei sale, închideau ca niște copcii late gura mantiei, prinzându-se în clocuri. La brâu îi atârna o sabie scumpă. Capul îl împodobea o căciulă unghurească cu tuf de pene de cocor. În picioare purta încălțăminte de piele fină gălbue roșcată. În loc de curele îi înfășurau pulpele și fluerele până la genunchi panglici de mătase galbenă, bătute în pietre scumpe. Opt trâmbițași suflau un cântec, după obiceiul turcesc, însoțiți de sunetul tobelor de metal. Altul era rândul flautiștilor și al celor ce ziceau din fluer. Pe urmă o bandă de zecă țigani cu capul goi, cântând din alăute și ghitare cântece naționale. La dreapta și la stânga Domnului mergeau pe jos câte 8 pași, îmbrăcați ușor ca de fugă, flustrând încoace și încolo. În urma voevodului veneau steagurile Báthoreștilor luate ca trofee în bătăe. Apoi urmau boerii mari și mici, toți călări și rândurile nesfârșite de ostași și de popor de rând.

Intrarea aceasta a învingătorului Mihai vrea să o eternizeze „Asociațiunea“ printr'un monument ce vrea să ridice la Alba Iulia. De aceea tot românul și omul de bine e dator să-i dea ajutorul trebuincios, cumpărând cât mai multe bilete dela loteria „Asociațiunei“ din Sibiu, strada Șaguna 6, ori dela băncile mai de seamă din toate centrele, fiindcă această loterie are, între altele și scopul de a da ființă vrednică acestui mare monument.

Conferința dela Washington.

(Prin fir special.)

Washington. — Experții navali americani socotesc ca imposibilă admiterea propunerii engleze referitoare la utilizarea submarinelor. Ei consideră că cifrele propuse de Hughes în conferința de desarmare sunt minime și că ele nu mai pot fi reduse.

Washington. — Un număr de delegați la conferința de desarmare preconizează convocarea unei conferințe economice pentru a se remedia situațiunea economică și financiară a lumii.

Washington. — În cercurile americane se crede că Statele Unite și poate și Anglia și Japonia recunoscând slăbirea marinei franceze și celei italiene și faptul că aceste două țeri n'au putut executa construcții navale în ultimul timp, ar fi dispuse să admită ori ce proiect național de construcțiuni navale elaborat de Franța în Italia.

Washington. — A doua comisiune a delegaților celor 9 puteri a abordat azi chestiunea extremului orient. Ea s'a declarat favorabilă menținerii integralității și independenței administrative a Chinei admitând astfel memorandumul guvernului chinez.

Amiralul Cato a declarat că Japonia va contribui pe cât posibil la realizarea justelor aspirații ale Chinei.

Washington. — D. Briand a conferit azi cu Hughes în chestia desarmării navale.

New-York. — Ziarul „Herald“ din Washington crede a ști că Belgia va cere aplicarea țezei franceze în vederea menținerii unei armate puternice.

Banchetul în onoarea cavalerilor ordinului Mihai Viteazul.

București. — Cu fastul obicinuit a avut loc Luni seara la Palatul regal tradiționala masă, pe care Regele o dă în fiecare an în onoarea cavalerilor ordinului Mihai Viteazul.

La banchet se aflau peste 200 persoane. N'au luat parte decât numsi cavalerii ordinului Mihai Viteazul.

La șampanie, Regele a ținut următoarea cuvântare :

„Sunt fericit că mă găsesc iar în mijlocul cavalerilor ordinului Mihai Viteazul, cari la vremuri grele au făcut zid în jurul tronului și al țării. Ne-au unit frățește pentru totdeauna luptele și sbuciumările marelui război. Crucea albastră a ordinului nostru va arăta în tot momentul nădejdea spre mai bine și panglica roșie este legătura de sânge care s'a vărsat din belșug în război. Purtătorii acestui ordin vor fi un exemplu de eroism pentru generațiile viitoare. Sunt sigur că și în viața de toate zilele ca pe frontul de luptă veți ști să înfrunțați cu curaj greutățile.

Mă cuprinde bucuria, când văd marele număr al cavalerilor prezenți, însă în același moment, gândul mi se îndreaptă spre ceilalți cari zac sub glia pământului.

Inchin în sănătatea cavalerilor ordinului Mihai Viteazul și pentru prosperitatea și consolidarea României întregite“.

La acest discurs răspunde în numele armatei d. general Mardarescu care spune între altele :

Cavalerii ordinului Mihai Viteazul nu s'au inspirat decât din pilda dată de M. Sa întru împlinirea datoriei. Deasemeni mai asigură pe Suveran de zidul ce-l vor face împrejurul tronului cavalerii ordinului ori când datoria o va cere, Inchee închinând pentru Rege, Regina și întreaga dinastie.

Seria cuvântărilor o încheie d. general în rezervă, Marășescu, care într'un discurs admirabil în dialectul popular printre o frumoasă și reușită alegorie a evidențiat necesitatea consolidării țării în timp de pace.

Intre desideratele formulate Suveranului cu acest prilej a fost și acela de a se împroprietării la orașe toți ofițerii, cari posedă ordinul Mihai Viteazul, ceea ce Regele a promis că va face.

În mijlocul unei vii însuflețiri, la orele 11 și jumătate, banchetul s'a terminat.

Statificarea școlilor confesionale din județul Arad.

Ministerul instrucțiunii a acceptat cu data de 1 Noembrie, în serviciul statului pe toți învățătorii dela școlile confesionale, cari primeau până acum întregire de salar dela stat, comunitățile confesionale nefiind în situația a da salariul cuvenit învățătorilor săi. Prin trecerea învățătorilor confesionali în serviciul statului, școlile confesionale unde funcționau aceștia au devenit de stat.

În teritoriul revizoratului Arad au fost numiți în serviciul statului următorii învățători confesionali:

Titulari: Elena Alexa Pecica, Pavel Ageu Bohani, Vasilie Ardelean Șeitin, Teodor Apatean Somoșcheși, Nicolae Boșcaiu Bodești, Ioan Bujna Nădlac, Sima Băriea Șoimuș, Savu Bugariu Mică-laca, Gherasim Balint Șicula, Maria Barbușescu Pecica, Ioan Cadariu Sâmbăteni, Mihail Kecskés Nădlac, Petru Costin Iosășel, Petru Colțeu Măndru-loc, Grigorie Caba Conop, Emilian Cătana Apateu, Aurelia P. Körösladányi Nădăș, Teodor Campan Vârșand, Cornel Crețu Agriș, Ludovic Kupcssek Nădlac, Ioan Cristea Brusturi, Petru Cociu Don-ceni, Samuil Kubicza Nădlac, Toma Crainic Ciuci, Patriciu Covaciu Sebiș, Ioan Crainic Târnova, Ioan Cioara Curtici, E. Ciora Curtici, Șt. Capra Șiclan, D. Ciobota Șimandul de jos, Ioan Daul Șimandul de sus, Dudaș I. Mocrea, A. Drăgan Cicir, Pavel Dârlea Covăsiș, Ecaterina Dascăl Nădălbesti, Ioan Dvoracsek Nădlac, Ioan Funariu Comlăuș, Constantin Floruț Aldești, Aurel Gui Mișca, Traian Givulescu Radna, Viorel Giurgiu Moneasa, Paul Görög Șeitin, Traian Givulescu Păușul vechiu, Iuliu Groșorean Gașca, Pavel Ghilea Prăjeși, Nicolae Hanza Cheriș, Nicolae Harduț Aciuța, Aurelia Halmagean Pâncota, Vasilie D. Iliș Cuvin, Lazar Ioja Ravna, Ioan Iancu Almas, Lazar Ionescu Semlac, Ignuța Ana Târnova, Teodor Laza Cherechiu, Savu Mihuița Micălaca, Petru Lupăș Sâmbă-teni, Dimitrie Matei Vadas, Cornel Murășan Socodor, Petru Motocan Cil, George Muntean Socola, Petru Muntean Vârșandal vechiu, George Maghiar Siria, M. Mihuiț Chișindia, E. Moldovan Pecica, G. Mihuiț Ghioroc, A. Mircu Vărădia, D. Micu Șeitin, Romulus Nicolin Semlac, Iosif Nisz Semlac, Nico-dim Neagota Govoșdia, Simion Neamțu Ghiușița, Ioan Neteu Șimandul de Jos, George Petroviciu Nădlac, Uroș Pinteș Șeitin, Gheorghe Pleș Bă-zava, Stefan Ponta Semlac, Aurel Pavel Bocșig, Sinesie Popoviciu Temeșești, Pavel Popescu Chere-luș, Ioan Popoviciu Erdeiș, Harie Pavel Gurba, Ioan Rațiu Pecica, Teodosiu Rafita Dezna, Ignatie Raica Șeitin, Ioan Șirbu Dumbrava, Pavel Siartău Măderat, Teodor Savu Toc, Gheorghe Stoian Pau-lișul vechiu, Antoniu Săcui Miniș, Gheorghe Suciu Semlac, Ioan Sârbu Gașca, Uroș Totorean Nădlac, Romul Tăucean Nădlac, Gheorghe Tomșa Holt, Ioan Tomușia Lup-ști, Alexandru Terebenț Covă-săniș, Alexiu Turic Otlaca, Sidonia Ungurean Chier, Zenovie Vesa S. Bucivava, Valer Vușdea Aciuva, Versigan Harie Hodis, Ioan Valentin Dud, Iosif Văgălău Mocrea, Petru Vancu Măderat.

Ajutători: Aurel Adamoviciu Covăsișii, Dimitrie Achimescu Cladova, Adam Ardelean Neagra, Fabriciu Bodea Laz, Teren ie Bundau Gavoșdia, Ioan Bodia Voivodeni, Aurel Borza Tauti, Vasilie Borza Camna, Grigorie Crașovan Groși, Mihail Ciul Sinitea, Ioan Crețu Mustești, Ilie Cristea Valea Lungșoara, Ilie Cornea Păușani, Teodor Draia Moroda, Stefan Fericean Agriș, Ambroziu Groza Iermata, Felicia Grozescu Zălagiu, Constantin Ghergar Minișel, Teodor Groza Sârbi, Florian Han Roșia, Ioan Ispas Chier, Iosif Ivan Socodor, Teodor Leu-čuța Sinteza, Teodor Lucaciu Vârșand, Petru Mager Bodești, Gheorghe Maxinan Slatina, Adrian Morsa Bătuța, Zosim Mihulin Berindia, Nicolae Mitrea Secaș, Parteniu Mârza Petriș, Liviu Njca Luguzău, Mihail Oarcea Valea Mare, Teodor Popoviciu Banesti, Romul Popoviciu Mănerău, Petru Popoviciu Bârșca, Nicolae Șirca Guravăii, Ioan Sandru Susani, Mihail Stoica Zeldis, Nicolae Tătar Sinitea, Ioan Tirlea Slatina, Nicolae Vug Ilteu.

Un nou partid grec.

Paris — Nacos, fost deputat a anunțat zia-rului „Excelsior“ formarea unui partid republi-can grec care va cuprinde numeroși deputați ve-nizeliști.

(Prin fir special.)

INFORMAȚIUNI.

— D. Cornel Grozescu din serviciul poliției graniț, a reușit să prindă banda de hoși, ce au de mai multă vreme vagoanele. Hoșii sunt Bozineanici, George Putici și Petru Birou în serviciul Căilor ferate. Cu ocazia perchezițiilor făcute la domiciliul hoșilor și la comerțuri cari i-au găzduit s'a aflat o cantitate mare de mărfuri furate. Hoșii au fost înaintați parțial.

— Exregle Carol și Zitta au sosit în capitala Madera.

— Lucrătorii dela Căile ferate italiene, Neapole, au declarat greva, care a reușit în parte.

— Ministru afacerilor streine din Madrid a avut o discuție cu ministrul Cehoslovaciei notele privitoare la acordul comercial dintre Spania și Cehoslovacia.

— Direcțiunea Uzinelor comunale aduce la cunoștință populației, că din cauza curățirii țevilor apeductul va fi închis în 24 Noembrie, seara între orele 9 până la orele 5 în strada Lomului; în 25 Noembrie Bul. Regele Ferdinand, Str. Moșilor, Str. Nicolae Grigorescu, Str. Mureșului; în 26 Noembrie Bul. Regele Ferdinand, Bul. Regina Maria, în 30 Noembrie Calea Aurel Vlaicu, Str. Birta, Str. Mică, Str. Vincențiu Babeș, Str. Gheorghe Popă, Str. Cloșca, Piața Mihai Viteazul; în 1 Decembrie Bul. General Drăgălina, Bul. General Grigorescu, Strada Moise, Strada Bucur, Str. Gheorghe Lazar, Str. Șelului.

— Sâmbătă s'a ținut la Galați congresul pescarilor din țară la care au participat toate categoriile de comercianți și vânzători de pește. S'a discutat relativ la pescuit și la comercializarea peștelui, luându-se măsurile ce trebuiesc să se ia, și discutat mai ales problema pescuitului pe mare. Neagră lucru ce acuma nu se face de cât timp măsură din cale afară de modestă și păguboasă intereselor naționale.

— Societatea de lectură a studenților în teorie, ort. rom. din Arad, s'a constituit sub președinția P. O. D. dr. Teodor Botiș, directorul instituției în felul următor: Președinte: F. Codreanu; Secretar: O. Dobos; Notar: I. Guiașiu; Controlor: G. Popoviciu; Cassier: I. Tisu; Bibliotecari: V. Mișu, G. Popoviciu, T. Ilie. În comisia literară: C. Corbu, V. Corbu, M. Anghel. În comisia muzicală: I. Turcu, O. Dobos, D. Botău. Econom: I. Șelului.

— Ziarul „Universul” află că în Bulgaria vor fi înființate 4 cimitire românești unde vor fi depuse rămășițele eroilor români morți acolo. Necunoscuții vor fi adunați într-o criptă, asupra căreia se va ridica o cruce pe care vor fi scrise mulțumirile națiunii române, față de cei săi necunoscuți.

— La consfătuirea ținută la ministerul de Finanțe s'a discutat găsirea mijloacelor de lichiditate a Băncii națiunii. Principiul ce ar domni la soluționare ar fi satisfacerea în parte, a creditorilor care aveau depuse depozite mari și aceea a instituțiilor amenințate în existența lor. Ar fi deci să se alcătuiască un consorțiu de lichiditate care să acopere cele 100 până la una douăzeci milioane lei ce reprezintă partea de datorie din datoria cuvenită creditorilor cari au prezentat acțiuni.

— Sâmbătă seara s'a pierdut, în sala festivă a spectacolului o tabacheră de argint aurită din aur, cu monogramul de aur C. G. din afară de țară și de alta cu un autogram de aur în limba rusească. Înăuntrul tabacherii e gravată o inscripțiune în 4 rânduri în limba rusească cu litere rusești.

— Afăptorul tabacherii pierdute va primi 500 lei, prezentându-l la portarul edificiului din Bulevardul Regina Maria nr. 2.

— Societatea generală de asigurare „Fonciera.” In edificiul Băncii Agrare din Cluj la 16 crt. s'a înființat sub firma de „Fonciera” o societate generală de asigurare cu capital societar de 5 milioane lei, cuprinzând toate ramurile de asigurare.

Intre fondatorii noii societăți întâlnim unele din cele mai de seamă instituțiuni din Ardeal și vechiul Regat Prin faptul că ea a preluat personalul, legăturile financiare și afacerile societății vechi și din partea publicului bine cunoscutei „Fonciera” societate de asigurare, noua instituțiune pornește sub auspicii foarte favorabile, asigurat fiindu-i viitorul și prin legăturile economice financiare distinse ale Băncii Agrare, cu care păstrează legături comerciale intime.

Intre conducătorii noii instituțiuni întâlnim pe următorii:

Dr. Aurel Vlad, fost ministru, directorul societății Solidaritatea (președinte).

Mauriciu Ribáry, directorul general al societății de asigurare generală „Fonciera” (vicepreședinte).

Dr. Victor Bontescu, fost ministru, directorul general al Băncii Agrare (președinte al consiliului de administrație).

Vasile Osvadă fost secretar general, directorul Băncii Agrare (membru în consiliul de administrație) etc.

Directorul al noii societăți a fost numit Friedrich Ribáry un specialist recunoscut directorul societății Fonciere ce își sistează funcționarea.

x Federala „Cooperativelor Sătești Aradul” angajează de la 1 Decembrie 1921 un contabil și un casier. Doritorii se vor adresa președintelui consiliului de adm. dr. Victor Hotăran, Bulevardul Carol I. 37.

x Dr. P. Robescu, director de spital, ordonează zilnic dela 8—9 și 2—4, în Bulev. Regina Maria 24, Palatul Neuman.

x Firma M. Mairovitz și fiul din Radna și-a mutat biroul la Arad, Strada Cloșca 11.

Arestarea lui Max Goldstein.

După cum se știe din arestările făcute în chestia atentatului dela Senat, s'a stabilit adevăratul vinovat, sau mai bine zis, autorul principal al atentatului. Acesta a fost Max Goldstein. Se credea că Goldstein nu este în țară, totuși o împrejurare fericită a făcut ca el să fie arestat, alaltăeri, la Giurgiu, în următoarele împrejurări. Soldatul grănicer Hendvișa Alexandru, pe când se afla la postul său lângă Canalul Sft. George, a văzut pe un contrabandist care încerca să se strecoare nevăzut. La somațiunile făcute contrabandistul care nu era altcineva de cât Max Goldstein a primit să urmeze pe grănicer până la pichet în dreptul barăcii pescărilor, însă pe drum individul suspect a descărcat mai multe focuri de revolver asupra soldatului care, grav rănit, a căzut jos. Asasinul s'a făcut nevăzut lăsând pe locul crimei un cuțar pe care îl ducea în mână.

Imediat numeroși agenți au plecat în urmărirea criminalului care a și fost găsit pe șoseaua națională Giurgiu-București într'un moment când el voia să se ascundă în șanțul șoselei. Văzând că este recunoscut criminalul a fugit în pădure. Pentru că nu exista un alt mijloc de a prinde pe asasin s'a cerut concursul autorităților comunale din Călugăreni cari au sosit la fața locului împreună cu numeroși țărani.

Pădurea fiind înconjurată Goldstein a trebuit în cele din urmă să se predea. Asupra lui s'au găsit două sute de dolari, 600 de lei și numeroase pietre prețioase.

Goldstein a declarat că după atentat el s'a refugiat la Moscova apoi la Odesa, apoi în Bulgaria. Din Varna a venit la Ruscuc de unde a trecut cu barca la Giurgiu intrând în port prin dosul șantierului din Ramadan.

El a mai declarat că venea la București cu intenția să săvârșească un atentat în contra siguranței statului. În cuțărul lăsat de Goldstein la locul crimei s'au găsit substanțe explozibile.

TELEGRAME.

(Prin fir special)

Declarațiile dlui Barthou.

Strasburg. — Cu ocaziunea aniversării reînțoarcerii trupelor franceze în Strasburg, Barthou a declarat că este inutil de a mai repeta că Franța a suferit prea mult prin război pentru ca să se mai gândească la un nou război. Democrația franceză dorește dezvoltarea instituțiilor sale și nu urmărește visul imperialist, dar dacă Franța dorește pacea, ea înțelege să și-o asigure cu demnitate prin victoria câștigată și numai executarea integrală a tratatului de pace poate să-i garanteze siguranța.

Călătoria lui Stinnes la Londra.

Berlin. — Ziarele germane comentează călătoria lui Stinnes la Londra. Cele mai multe dintre ziare emit părerea că președintele Uniunii industriilor germane a plecat pentru a căuta să procure Germaniei „creditele streine” pentru plata celor 150 milioane aur al cărui termen este între 1 și 15 Februarie 1922.

Exodul aurului german.

Geneva. — Exodul aurului german continuă pe o scară din ce în ce mai întinsă. Băncile streine și elvețiene au primit săptămâna trecută depozite cari veneau direct din Germania în valoare de cinci milioane lire sterling aur.

Tulburări grave la Bombay.

Bombay. — Tulburări foarte grave au avut loc pe străzile pe unde a trecut cortajul prințului de Galles. Totuși cortajul a putut fi apărat. Răsculații s'au aruncat atunci asupra mulțimei care venise să asiste la trecerea cortajului prințului de Galles. Forțele polițienești concentrate pe întreg parcursul cortajului prințului de Galles au fost în imposibilitate să împedecă turburările în alte cartiere unde răsculații au ridicat baricade. A fost imposibilă evaluarea perderilor suferite de răsculați a căror atitudine îndârjită a transformat orașul într'un adevărat câmp de luptă. Până acum s'au operat 200 arestări.

Limitarea întrebuițării în industrie a carbonatului de plumb.

Geneva. — Conferința muncii a votat după două lecturi convențiunea cu privire la regulamentul întrebuițării carbonatului de plumb în industrie. Toți delegații au adoptat în unanimitate limitarea întrebuițării acestei materii extrem de otrăvitoare, afară de reprezentantul Canadei care s'a abținut dela vot.

Programul săptămânal al „Cursului liber de seara, Arad”.

Joi. — Limba română. (Cursul funcționarilor) I. Viitorul verbului „a avea”. „Toamna”. Lectură. Conversare. Prof. d. I. Ioachim Dabiciu, Traian Mager. — Limba română. (Cursul funcționarilor) II. Prof. d. Lazar Roșculeț.

Algebră. Operațiuni cu numere algebrice. Prof. d. Ion Dumitriu.

Vineri. — Limba română. (Curs public). Viitorul verbului „a avea”. Lectură „Toamna”. Conversare. Prof. d. Lazar Roșculeț.

Limba franceză. Conversation sur Pécotier. Prof. dna Lucia V. Babescu.

Limba franceză. — Grammaire. Phonétique. Prof. d. Jean Decamp.

Red. responsabil: Laurențiu Luca.

Gheorghe Reiner

magazin de mode pentru dame

paltoane, bluse, negligé și costume

Clasă separată de măsurat.

***** Telefon 530.

Str. Eminescu Nr. 1.
Edificul Cafeneaua
Cornul Vânătorului.

MICA PUBLICITATE.

Tot soiul de jucării și vase japoneze cu celea mai mari prețuri cumpără Salon Artistique Bulevardul Regina Maria Nr. 21. 516

Se caută 2 femei pentru distribuirea ziarului nostru cu plată săptămânală de lei 100 de persoană.

Perzindumișă pașaportul No. 78542 estradat de Prefectura orașului și județului Arad, îl declar nul. Tot la fel am anunțat în toaia Monitorul Oficial București. Iosif Szende. 527

Căței rasă „lup” de vândut la farma lui Ioan Iusth din Tornea. 540

„Se aplică o femeie inteligentă din casă bună ca bonă pe lângă doi băieți ce îi am. Limba română se posează. Adresa în redacția ziarului. 539

Pivnițeriu expert în manipularea și tragerea în sticle a vinului află angajament imediat. Petițiile acclodate cu referențele necesare a se adresa la Biroul „Kelet”. 537

Garnitura de prânzitor câștigată ca premii prim dela societatea de Patronaj din Arad e de vânzare. Detaliile la Csizsár Calea Aurel Vlaicu No. 1. 536

Dactilografă română, maghiară la o întreprindere din Arad să caute urgent. Detaliile la Biroul „Kelet”. 535

Lucrători de ghete, ajutori, croitori și confecționari află angajament cu plată mare. Adresa: Biroul Wallinger. 542

Teatrul APOLLO. Teatrul URANIA.

In 23, 24 Noemvrie
Miercuri, Joi
Senzatie Pathé!
Capriciile sorții
(sau inima de țigancă).
Dramă din viața țiganilor
americani în 7 acte.
In rolul principal: Nazimova.

In 23, 24 Noemvrie
Miercuri, Joi
Senzatie Pathé!
Fiica de argint
Scenă dramatică în 4 acte.
In rolul lui Jefferson
Hunter celebrul artist
american.
Frank Keenan.

De vândut

un aranjament complet de cinematograf în stare bună, un motor cu benzina — Dynamo 6 H.P. reflector cu toate accesoriile, loc de stat jos pentru 400 persoane. Adresa: IOAN MERCEU, primsecretar Nădlac, jud. Arad. 525

Ludovic Losonczy Arad

Gluvaerglu și Ceasornicar. ♦ Plata Avram Iancu No. 1.

Mare asortiment de verighete de logodnă, oroloage de buzunar și de perete argintarii. Cumpără aur pentru un prețuri urcate. 452

Cel mai ieftin izvor de cumpărare pentru sezonul de toamnă este prăvălia de modă

„STRASSER“

vis-a-vis de biserica Lutherană

IOAN KÖÖ

MAGAZIN CU ARAD, Bulevardul Regele Ferdinand I. No. 16 (fost Boros Béni-t.)
ARTICOLE DE 480

manufactură, Filiala Chișineu
stofe și mătăsuri Vanzareengros

Atelier nou de fotografiat!

Să aduce la cunoștință On. public că am deschis în Str. Saguna vis-a-vis de Cinema Elisabeta un

atelier de fotografiat

unde să eșecută fotografii de copii, grupări, familiare, mirese și înmăriri. La cerere să fac fotografii la casă. Pose pentru legitimație să pregătesc în 24 ora. **STEFAN KURTICEAN**

Avizăm onorații noștri clienți că ne-a sosit un

transport mare de CARTOFI

din Brașov. Vinдем în en gros și în ruic cu prețuri convenabile

Arădana soc. comercială și industrială pe acțiuni ARAD.

USTUROI

dela 50 klg. în sus în orice cantitate se poate cumpăra la firma

Rosenberger și Co.

Strada Ecaterina Teodorescu 2.

Regatul România. Tribunalul Arad.

Cof. 5803/2—1921.

Publicațiune.

Tribunalul Arad publică, că a introdus procedura de concordat forțat fără faliment în urma cererii lui Adalbert Najményi domiciliat în Arad.

Ca inspector de avere este numit dr. Emeric Zubor avocat domiciliat în Arad.

Provoacă pe creditorii, că să anunțe creanțele sale incluzive până la 15 Februarie 1922 în mod prescriș în §-ul 28 din ord. min. 4070—1915 M. E. înscris, cu indicarea contității și a titlului de drept a creanței indicarea acoperirii de cambii, a dreptului de amanet sau a altor cauți ori să aducă alte documente originale despre creanțe.

Reprezentarea prin avocat nu este obligator.

Ca termen pentru desbaterea de concordat forțat este fixat 22 Martie 1922 a. m. 9 ore (Palatul Tribunalului etaj I. sala Nr. 74).

Efectul de drept al introducerii procedurii de față se începe cu ziua de azi 18 Noemvrie 1921.

Arad, la 18 Noemvrie 1921.

Pentru autenticitate:

Dr. Popoviciu, m. p. judecator.

Gartner, oficial superior.

Regatul România. Tribunalul Arad.

Cof. 5608—1921.

Publicațiune.

Tribunalul Arad publică, că a introdus procedura de concordat forțat fără faliment în urma cererii lui Sheer Kohn Adalbert proprietarul cafenei. dom. Arad.

Ca inspector de avere este numit Zoltan Bogdanovics dom. în Arad.

Provoacă pe creditorii, că să anunțe creanțele sale incluzive până la 31 Decembrie 1921 în mod prescriș în §-ul 28 din ord. min. 4070—1915 M. E. înscris, indicarea contității și a titlului de drept a creanței, cu indicarea acoperirii de cambii a dreptului de amanet sau a altor cauți ori să aducă alte documentele originale despre creanțe.

Reprezentarea prin avocat nu este obligator.

Ca termen pentru desbaterea de concordat forțat este fixat 27 Ianuarie 1922 a. m. 10 ora (Palatul Tribunalului, etaj I. ușa 74).

Efectul de drept al introducerii procedurii de față se începe cu ziua de azi 11 Noemvrie 1921.

Arad, la 11 Noemvrie 1921.

Pentru autenticitate:

Dr. Popoviciu, m. p. judecator.

Gartner, oficial superior.

Licitațiune minuendă.

Serviciul economic al orașului municipal Arad ține licitațiune minuendă în Noemvrie anul curent la ora 4 p. m. localul serviciului economic aflător în etajul primăriei No. 104, pentru lucrările necesare de compactură.

Ca vadiu se vor depune 500 lei gata, sau hârtii de valoare acceptibile.

Ofertele înscris se vor înainta în închis și se vor lua în considerare numai atunci, dacă acestora le este alăturat vadiu și dacă ofertantul declară, că cunoș și primește condițiunile licitațiunei.

Condițiunile de licitațiune minuendă se pot privi și înainte de licitațiune Dnul Consilier economic.

Ofertă se poate face numai pe foaia prețului de ofertă, care foaia pentru ea se poate câștiga la serviciul economic.

Arad din ședința serviciului economic al orașului cu drept de municipiu ziua 14 Noemvrie 1921.

Serviciul economic

